

SINTEZA-KCD – Koalicija civilne družbe za prenovu

E-naslov: sinteza@t-2.net

Ljubljana, 19.11.2018

Okrožno državno tožilstvo v Ljubljani

Slovenska cesta 41

1000 Ljubljana

Na podlagi določb Zakona o kazenskem postopku vam pošiljamo

OVADBO

zoper **Lidijo Glavina**, predsednico uprave SDH, **Vanesso Grmek**, članico uprave SDH, **Damjana Beliča**, predsednika nadzornega sveta SDH, **Duška Kosa**, namestnika predsednika nadzornega sveta SDH in člana nadzornega sveta SDH **Igorja Kržana** in **Janeza Vipotnika**, zaradi

storitve kaznivega dejanja nevestnega dela v službi po 258. členu kazenskega zakonika.

Obrazložitev

Dne 23. oktobra 2018 se je na izredni seji sestal nadzorni svet Slovenskega državnega holdinga d. d. (NS SDH) in podal soglasje k minimalni ponudbeni ceni za delnico Nove Ljubljanske banke d. d. in k cenovnemu razponu v postopku javne ponudbe delnic Nove Ljubljanske banke d. d. poleg tega pa še:

- soglasje, da se v postopku javne ponudbe delnic Nove Ljubljanske banke d. d. delnice Nove Ljubljanske banke d. d. uvrstijo na Ljubljansko borzo, globalna potrdila o lastništvu pa na Ljubljansko in Londonsko borzo;
- soglasje k Pogodbi o odkupu (angl. »Underwriting Agreement«); in
- soglasje, da se Prospekt v zvezi z javno ponudbo delnic Nove Ljubljanske banke d. d. v obliki ponudbe delnic in globalnih potrdil o lastništvu objavi tako, da se na spletni strani SDH objavi spletna povezava do objave na spletni strani Nove Ljubljanske banke d. d.

26. 10. je v bila na spletni strani SDH objavljeno obvestilo o Prospektu za ponudbo delnic Nove Ljubljanske banke d. d. javnosti in povezava na spletno stran NLB, kjer se v prospektu objavlja, da bo delničar prodajalec prodal najmanj 50 % obstoječih delnic Družbe plus eno delnico in največ 75 % obstoječih delnic Družbe minus eno delnico. In še, da je okvirni razpon ponudbene cene med 51,5 € in (vključno) 66,0 € za delnico.

Prospekt navaja tudi razlog za ponudbo delnic in sicer, da mora »skladno z zavezami, ki jih je Republika Slovenija dala Evropski komisiji dne 13. julija 2018, Delničar

Prodajalec do 31. decembra 2018 prodati vsaj 50 odstotkov Delnic plus eno Delnico in do 31. decembra 2019 zmanjšati svoj delež v NLB na 25 % plus eno Delnico.

V sporočilu za javnost z dne 14.11. je SDH objavil, da je bilo v postopku IPO NLB prodanih 11.818.181 delnic, kar predstavlja 59,1 % lastniški delež NLB, po ceni 51,50 € na delnico.

NLB je v primerjavi z evropskimi bankami nadpovprečno varna banka z izjemno ugodno strukturo naložb, z nadpovprečnim potencialom rasti v regiji, nadpovprečno profitabilnostjo in skritimi dobički v bilanci.

Da je portfolijo terjatev banke zelo zdrav, kaže dejstvo, da je novo formiranih slabih terjatev (NPL) od dec 2013 (sanacije banke) za zanemarljivih 38 mio EUR, kar kaže na izjemno varno trdno poslovanje banke v zadnjih 5 letih. Podobno na varnost banke kaže izjemno visok količnik likvidnostnega kritja (301%) oz. več kot 5 milijarde evrov likvidnostnih rezerv in pa LTD (Loan to Deposit – razmerje med krediti in depoziti nemenjalnega sektorja), ki je s 70 % izjemno ugoden in omogoča visoko rast banke v bodoče na osnovi lastnih depozitov.

Banka je leto 2017 zaključila z dobičkom 225 mio EUR, kar pomeni več kot polovico (53%) vsega dobička slovenskega bančnega sektorja (422 mil Eur) s profitabilnostjo (14,4% v 2017), ki je skoraj za polovico večja od slovenskega (9,5%) in evropskega (8,9%) povprečja. Če je še v preteklosti veljalo, da velik delež dobička predstavlja sproščanje rezervacij, je rezultat v 2017 in 1.pol. 2018 pretežno rezultat rednega poslovanja.

Količnik kapitalske ustreznosti (CET1) za NLB znaša 15,9 in je višji od povprečnega za Evropo, ki znaša 13,8.

Kljub temu, da je banka bolj varna in profitabilna od evropskega povprečja in ima večji potencial rasti pa je ponujena cena banke za več kot pol manjša od evropskega povprečja cen bančnih delnic. Cena med 51,5 in 66 EUR za delnico pomeni namreč razpon med 0,86 in 0,67 knjižne vrednosti delnice, povprečna vrednost delnic za primerljive banke v Evropi pa znaša 1,03 knjižne vrednosti. S tem, da je povprečna donosnost bank v Evropi 8,9%, cena na trgu pa dosega 15,7 kratnik dobička.

Po statičnem vrednotenju (knjigovodska vrednost na dan 30.9.2018), je NLB vredna kot 1.580 mio EUR. Temu moramo prišteti skrite dobičke v postavki NPL (non performing loans) v višini cca 300 mio, kar je skupaj **1.880** mio. Po metodi bodočih donosov je na osnovi letošnjega dobička v polletju, ki naj bi se v podobnem znesku pojavljal tudi v bližnji bodočnosti in povprečnih P/R razmerij, ki veljajo za evropske banke, to je 15, vrednost banke okoli **3.000** mio. Če zaradi bodočih tveganj, to je deželnega rizika, potencialne krize, znižanja dobička in podobno, ta multiplikator znižamo na 10, kar pomeni toliko letnih dobičkov, še vedno dobimo vrednost banke **2.096** mio. Pri prodaji po ceni delnice 51,5 EUR je tržna vrednost banke **1.030** mio. Ob 59,1% prodanih delnic to pomeni **oškodovanje državnega premoženja za 502 oz. 630 mio EUR** (odvisno od tega katero od dveh metod za oceno vrednosti NLB izberemo).

Obveze sprejete nasproti Evropski komisiji vodstva SDH ne odvezujejo odgovornosti za tako visoko oškodovanje. V prvi vrsti zato, ker zaveze (dejansko sankcije), ki so po

odločbi Evropske komisije predvidene, v primeru, da država ne proda 50% plus eno delnico NLB do 31. 12. 2018 ne morejo nastopiti v primeru, da se delnice ponudijo v prodajo, vendar pa zanje ni kupcev. Tega se je vodstvo očitno zavedalo s tem, ko je objavilo, da se prodaja najmanj 50% plus 1 delnica, kar pomeni da bi prodaja ne uspela, če bi ta delež ne bil dosežen. V javnosti tudi ni znano, da bo SDH opravil kakršnokoli analizo, v kateri bi primerjal padec vrednosti NLB v primeru, da bi bile uresničene sankcije za neprodajo do 31.12.2018 z zgoraj omenjenim oškodovanjem (502 oz. 630 mio EUR). Kar jasno kaže, da so v vodstvu SDH vedeli, da sankcije ne pridejo v poštev, če so delnice NLB ponujene v prodajo (tudi če prodaja ne uspe, torej). Če bi namreč predpostavljali, da so sankcije kljub ponudbi možne, bi namreč omenjeno analizo morali opraviti, preden so objavili razpon cene delnic, ki je tako izrazito škodljiv.

Kaznivo dejanje nevestnega dela v službi po 258. čl. Kazenskega zakonika stori »uradna oseba ali javni uslužbenec, ki zavestno krši zakone ali druge predpise, opušča svoje nadzorstvo ali kako drugače očitno nevestno ravna v službi, čeprav predvideva ali bi morala in mogla predvidevati, da lahko nastane zaradi tega hujša kršitev pravic drugega ali škoda na javni dobrini ali premoženjska škoda, in res nastane kršitev oziroma večja škoda«.

5. člen Zakona o SDH določa se mora pri upravljanju naložb ravnati »gospodarno, učinkovito, s čim manjšimi stroški in na način, ki omogoča najugodnejše rezultate ter doseganje ciljev, opredeljenih v aktih upravljanja naložb, določenih s tem zakonom.«

263. člen Zakona o gospodarskih družbah (ki po Zakonu o SDH velja tudi za člane uprave in nadzornega sveta SDH) določa, da mora član organa vodenja ali nadzora »pri opravljanju svojih nalog ravnati v dobro družbe s skrbnostjo vestnega in poštenega gospodarstvenika.«

Glede na vse navedeno je očitno, da vodstvo SDH ni ravnalo s skrbnostjo vestnega in poštenega gospodarstvenika. Zaradi njihovega nevestnega ravnanja je tako nastala premoženjska škoda, oz. je bilo državno premoženje oškodovano za 502 oz. 630 mio EUR. Glede na dosedanje sodno prakso tudi ni dvoma, da so člani nadzornega sveta in člana uprave SDH uradne osebe. S tem pa so znaki kaznivega dejanja nevestnega dela v službi izpolnjeni.

Vlagatelji ovadbe na koncu pripominjamo, da nimamo podatkov, ki bi kazali na to, da opisano ravnanje vodstva SDH izpolnjuje znake kaznivega dejanja zlorabe uradnega položaja ali uradnih pravic po 257. členu ali oškodovanja javnih sredstev po 257.a členu Kazenskega zakonika, a menimo, da bi državno tožilstvo oz. policija to možnost morala preveriti.

Na osnovi sklepa Ad 5) Zapisnika seje z dne 13.11.2018,

Programski svet SINTEZE-KCD

Predsedujoči

Emil Milan Pintar

